

**A MAGYAR EXPORT-IMPORT BANK
ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
2013. ÉVI TÁJÉKOZTATÓJA**

**a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének
teljesítéséről szóló, 2013. december 31-én hatályos
234/2007. Korm. rendelet alapján**

2014. MÁJUS

1. A KOCKÁZATVÁLLALÁSI STRATÉGIÁT MEGHATÁROZÓ EXIMBANKI SAJÁTOSSÁGOK.....	3
2. AZ EXIMBANK KOCKÁZATVÁLLALÁSI ÉS KOCKÁZATKEZELÉSI FOLYAMATAIT JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLÓ 2013. ÉVI VÁLTOZÁSOK	4
3. A KOCKÁZATVÁLLALÁSI STRATÉGIA	4
4. KOCKÁZATI ÉHSÉG	5
5. KOCKÁZATVÁLLALÁSI POLITIKA.....	5
5.1. A KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA	5
5.2. KOCKÁZATI PROFIL	7
6. KOCKÁZATKEZELÉSI SZERVEZET ÉS FOLYAMATOK.....	12
6.1. A KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER FELÉPÍTÉSE	12
6.2. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS ÉS FOLYAMATBA ÉPÍTETT KOCKÁZATKEZELÉS	13
6.3. DÖNTÉSI STRUKTÚRA	15
7. KOCKÁZATKEZELÉSI ELJÁRÁSOK	16
7.1. HITELKOCKÁZATOK KEZELÉSE.....	16
7.2. AZ ESZKÖZ-FORRÁS GAZDÁLKODÁSBAN REJLŐ ÉS PIACI KOCKÁZATOK KEZELÉSE.....	19
7.3. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT	21
7.4. EGYÉB KOCKÁZATOK	22
8. A TŐKESZABÁLYOZÁSNAK VALÓ MEGFELELÉS	22
8.1. AZ 1. PILLÉR KOCKÁZATAI	22
8.2. AZ 1. PILLÉRBEN NEM TELJESEN FEDETT KOCKÁZATOK	25
8.3. A 2. PILLÉR KOCKÁZATAI	25
8.4. AZ EXIMBANK SZÁMÁRA NEM RELEVÁNS KOCKÁZATOK:	26
9. TŐKEALLOKÁCIÓ, TŐKETERVEZÉS	27
9.1. A TŐKEALLOKÁCIÓS MODELL.....	27
9.2. TÉNYLEGES TŐKESZÜKSÉGLET MEGHATÁROZÁSA	27
9.3. TŐKEALLOKÁCIÓ, TŐKELIMITEK FELÁLLÍTÁSA, LIMITKIHASZNÁLTSÁG.....	28
9.4. A TŐKEKORLÁT BETARTÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA AZ ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBEN	28
10. KOCKÁZATKEZELÉSI ELJÁRÁSOK KORSZERŰSÍTÉSE	29
10.1. A 2013-BAN MEGVALÓSULT ÉS A FOLYAMATBAN LEVŐ FEJLESZTÉSEK.....	30
11. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK, POZÍCIÓK.....	30
12. JAVADALMAZÁSI POLITIKA	32

A Magyar Export-Import Bank Zrt. (a továbbiakban Eximbank vagy Bank) jelen prezentáció közzétételével tesz eleget a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) előírásainak.

A rendelet célja, hogy a nyilvánosság fegyelmező erejével ösztönözze a hitelintézeteket stratégiájuk, kockázatkezelésük, valamint irányítási rendszerük folyamatos felülvizsgálatára és az átláthatóság fokozására. A Bank a nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítése során minden lényeges információt bemutat.

1. A kockázatvállalási stratégiát meghatározó eximbanki sajátosságok

A Magyar Export-Import Bank Zrt. a működését szabályozó törvénynek megfelelően a hazai bankrendszeren belül sajátos helyet foglal el. Az Eximbank olyan szakosított hitelintézet, amely a magyar áruk és szolgáltatások exportjához kapcsolódó pénzügyi szolgáltatásokat, kiegészítő pénzügyi szolgáltatásokat és befektetési szolgáltatásokat végez.

A Bank tevékenységi köre feladataihoz igazítva egyrészt szűkített, ami megnyilvánul többek között abban, hogy lakossági, számlavezetési, betétgyűjtési tevékenységet nem folytat. Másrészt azonban szélesebb eszközrendszer áll rendelkezésére, mint a kereskedelmi bankoknak: az állami készfizető kezességgel biztosított garancia, a forrásoldali állami garancia, az általános kereskedelmi banki nagyhitel korlátnál magasabb, a banki kockázatok és a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt. általi (a továbbiakban MEHIB vagy Biztosító) biztosítással fedezett kitétségek esetében felmentést adó nagyhitel szabályozás, valamint a kamatkiegyenlítési rendszer.

Az Eximbank hasonlóan az EU tagországok állami exportösztönző intézményeihez, ECA (Export Credit Agency, azaz Állami Exporthitel Ügynökség) szerepet tölt be a magyar gazdaságban, amely szerepkör meghatározza tevékenységét és kockázatviselési képességét is.

Az Eximbank, exportösztönző, versenyképesség javító tevékenységét szolgáltató és együttműködő bankként végzi, amelynek célja érzékelhetően hozzájárulni a gazdaság növekedését szolgáló külgazdaság orientált gazdaságpolitika megvalósításához.

Az e célhoz rendelt eszközök birtokában - az OECD és az EU exportfinanszírozási szabályai által meghatározott kereteknek megfelelően – alakította ki a bank termékpalettáját partnerei és ügyfelei részére. Szolgáltatásai arra irányulnak, hogy az export finanszírozásában fellelhető hiányzó láncszemek kiküszöbölése érdekében a piacra jutástól a termelésfinanszírozáson át az export utófinanszírozásával bezárólag vegyen részt az export pénzügyi hátterének megteremtésében. Vállalati ügyfélköre leginkább a hazai kis- és középvállalatok köréből adódik, ami esetenként indukálja az átlagosnál nagyobb kockázatok felvállalását is.

2. Az Eximbank kockázatvállalási és kockázatkezelési folyamatait jelentősen befolyásoló 2013. évi változások

A kockázatvállalási stratégiát jelentősen befolyásoló eseményként kell kiemelni a szoros szervezeti-irányítási integrációban működő intézménypáros (az Eximbank és a MEHIB együtt az Exim) közös középtávú üzleti stratégiát. A kockázati politikának az új üzleti stratégiához történő illesztése megtörtént, ami a kockázatkezelési rendszerek súlypontjainak kiigazítását, az eljárások újrangolását jelentette. A szükséges módosítások, amellett, hogy az átláthatóság növelését, a hiányosságok kiküszöbölését és a folyamatok gördülékenységének elősegítését célozták, az új termékek bevezetésével kapcsolatos kockázati kontroll biztosítására is fókuszáltak. A módosítások mindazonáltal a meglévő kockázatkezelési eljárások korszerűsítésére, fejlesztésére és újrakalibrálására irányultak, a Bank kockázatvállalási stratégiája pedig továbbra is a kockázatkezelés meglévő, megreformált eszköztárán nyugszik.

Fentiek mellett a korábbi két intézménynél meglévő kockázatkezelési tevékenységek újrászervezésére is sor került 2013-ban, melynek főbb céljai között elsősorban a hatékonyabb erőforrás elosztás, a párhuzamosságok megszüntetése és a szinergiák kihasználása említhetők. Az Eximben felmerülő kockázatok kezelésének rendező elve ügyfél, ügylet és funkcionalitás alapján történt meg, mely 3 szakterület létrehozásában öltött testet:

- a Strukturált kockázatkezelési szakterület alapvetően a külfölddel szemben felmerülő összetettebb kockázatok, valamint az országkockázatok értékelését látja el
- a Belföldi vállalkozások kockázatkezelési szakterülete a hazai vállalati ügyfélkör kockázatkezeléséért felel
- a Partnerkockázat-kezelése, kockázatelbírálás és kockázatkezelési módszertanok szakterülete a banki kockázatokért, a forgalmi típusú biztosítások körében felmerülő vevő kockázatokért, valamint a kockázatkezelési módszertanokért felelős.

3. A kockázatvállalási stratégia

Az Eximbank kockázatvállalási stratégiájának a kereteit a CRR standard módszerét szabályozó rendelkezései, valamint a Felügyelet által "A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatáról" kiadott útmutató (ICAAP) teremti meg. A Bank a vonatkozó törvényi előírásoknak és a prudenciális banki működés követelményeinek teljesítése érdekében alkotta meg kockázati stratégiáját, mely a 2013-16-os időszakot átölelő középtávú üzleti stratégiához igazodva tartalmazza a Bank kockázatkezelésére vonatkozó irányelveit, a kockázatvállalási politikáját, a kockázatok mérséklésére és kezelésére vonatkozó eljárásait, valamint definiálja a kockázatkezelési elvek szervezeten belüli megvalósulását a megfelelő felelősségi körök meghatározásával. Az alábbiakban részletezésre kerülnek a kockázati stratégia fontosabb elemei.

4. Kockázati éhség

Küldetéséből adódóan az Eximbanknak egyszerre kell a gazdaságpolitikai célok támogatását és a prudens banki működést megvalósítania tevékenységében. A kettős, esetenként ellentmondásos célrendszer kiegyensúlyozása a gazdaságpolitikai érdekektől mentes, szakszerű kockázati értékelés, valamint a szabályzatokban tudatosan alkalmazott, magasabb kockázatvállalási hajlandóság felvállalásának formai elkülönítése és tartalmi együttélése alapján valósul meg.

Az Eximbank kockázati éhségének domináns elemei specifikus jellegénél fogva nem jövedelmezőséghez kötöttek, hanem inkább a minőségi elemekhez, azaz ebben a megcélzott ügyfélkör, termékkör, régiók, üzletágak stb. jelennek meg. A Bank kockázati éhségét alapvetően a Bank középtávú stratégiájában és az éves üzleti tervekben foglaltak határozzák meg. A kockázatvállalási hajlandóság felső korlátja egyrészt a vonatkozó törvényi szabályozás szerinti nagyhitel korlát, illetve az előirt tőkekövetelményeknek történő megfelelés. További külső limitet jelenthetnek kockázatvállalási hajlandóságunkban a költségvetés által biztosított eszközrendszer keretei, a forrásoldali garancia, a kamatkiegyenlítésre biztosított keret nagysága, a költségvetési háttérű garanciákra felállított limit. Korlátot jelentenek továbbá a belső bank és ügyféllimitok is.

A kockázatkezelés alább ismertetett eszköztárát a Bank folyamatos monitoring keretében figyelemmel kíséri és szükség esetén szabályzatait módosítja, eszköztárát bővíti. Az új termékek kialakításánál pedig szabályozott - többek között - a termékkockázat előzetes felmérésének kötelezettsége is.

5. Kockázatvállalási politika

5.1. A kockázatok azonosítása

Az Eximbank külpiazi kockázatvállalási hajlandósága küldetéséből adódóan a kereskedelmi bankokéhoz viszonyítva magasabb, mindazonáltal a prudenciális szempontokat szem előtt tartva többszintű eszközrendszert alkalmaz a kockázatok mérséklésére.

A Bank kockázatkezelési politikájának, rendszerének kialakításakor a kockázatok teljes körű és többféle szegmentáció szerinti beazonosításából, és az egyes kitétség típusok kockázatainak felméréséből indult ki.

A banki kockázatok feltérképezése során négy fő kockázati típus különíthető el markánsan:

1. **Hitelkockázat** (Hitelnyújtással és garanciavállalással kapcsolatos kockázatok, általában az aktív üzletághoz köthető kockázatok), valamint az MM és swap ügyletekből származó kockázatok, ide értve a koncentrációs-, a reziduális- és az országkockázatot is.
2. **Eszköz-forrás gazdálkodásban rejlő és piaci kockázatok** (treasury tevékenységhez köthető kockázatok)
  - kamatláb kockázat
  - árfolyam kockázatok (deviza és értékpapír)

- likviditási kockázat

3. Működési kockázatok

4. **Egyéb kockázatok** (elszámolási, stratégiai, reputációs, jogszabályi változásokból eredő, stb.)

Fentiek közül az Eximbank esetében a leghangsúlyosabb kockázati típust a hitelkockázatok jelentik. Az eszköz-forrás gazdálkodásra a hitelezési tevékenység igényeinek kiszolgálása jellemző, kereskedési céllal illetve spekulatív nyereségszerzési céllal a Bank nem folytat treasury tevékenységet, a piaci kockázatok felvállalását minimálisra igyekszik szorítani.

Az Üzleti terület termékpolitikájának kialakítása során törekszik az exporttevékenység teljes folyamatának lefedésére, támogatására, ami a kockázatok megosztásának elve mellett érvényesül.

Ez egyrészt a hazai kereskedelmi bankokkal történő kockázatmegosztás formájában ölt testet, a külpiaci kockázatok csökkentése terén pedig jelentős hangsúlyt kapnak a MEHIB biztosítások, illetve a nehezen minősíthető kisebb külpiaci vevők kockázatának mérséklésében a bankgaranciák, a külföldi pénzüzetek kötelezettségvállalásai. Az eszköztárból természetesen nem hiányoznak a hagyományosnak mondható belföldi jogi biztosítékok sem.

A hitelkockázatok Eximbank specifikus jegyei leginkább a termék és kapcsolódó ügyféltípusok szerinti megkülönböztetésben érhetők tetten, mivel a bank termékstruktúrája is ennek megfelelően kerül kialakításra. Ez alapján az alábbi különböző kockázati szintű termékcsoportok különíthetők el a portfolión belül:

A. Az export előfinanszírozó hitelkonstrukciók – belföldi hitel- és partnerkockázatok:

- a) Egyedi, közvetlenül a hazai exportőrnek nyújtott export előfinanszírozó hitelek (éven belüli és középlejáratú hitelek)
- b) Jelentős exportkapacitást képviselő hazai és Magyarországon működő multinacionális társaságok hazai beszállítói részére forgóeszköz-finanszírozás (mint export előfinanszírozás)
- c) Export előfinanszírozó refinanszírozási hitelkeret és egyedi előfinanszírozó refinanszírozás (hazai kereskedelmi bankoknak)

B. Az export utófinanszírozó konstrukciók – külföldi hitel- és partnerkockázatok:

- a) Vevőhitel konstrukciók (közvetlen, bankközi)
- b) Leszámítolási konstrukciók (szállítói hitelekkel eredő követelések megvásárlása, forfaiting)
- c) Egyedi export utófinanszírozó refinanszírozás (hazai kereskedelmi bankoknak)

C. Beruházási hitelek – belföldi hitelkockázatok:

- a) Exportkapacitás bővítésére nyújtott hitelek termelő és szolgáltató szektorokba egyaránt

D. Tőkeági finanszírozás – belföldi hitelkockázatok
a) kockázati tőkealapok jegyein keresztül

E. Garancia termékek

- a) Hitelfedezeti garanciák (költségvetési háttérrel és saját kockázatra)
- b) Kereskedelmi garanciák (tender, előleg, jólteljesítési, szavatossági)
- c) Felülgarantálások

5.2. Kockázati profil

Az Eximbank kockázati profilja a kockázatok azonosítása, értékelése és a relevánsnak számító kockázatok kezelésére irányuló kockázatmérséklési eszközök és eljárások alapján határozható meg. A releváns kockázatok Eximbankban megjelenő jellegzetességeit és a kockázatmérséklésre irányuló eszközrendszer kockázatcsökkentő hatását is figyelembe véve az alábbi táblázatban foglalható össze az Eximbank kockázati profilja:

Kockázati csoportok	Kockázati résztípusok	Jelentőség*	Kockázat mérséklés	Tőkekövetelmény
Hitelezési kockázat	Nemteljesítési kockázat	Meghatározó	Ügyfél és ügyletminősítés, monitoring, stressz teszt, többségében alacsony kockázatú ügyfelek és/vagy ügyletek a refinanszírozásnak, ill. a MEHIB-nek köszönhetően	Pillér I. és II.
	Koncentrációs kockázat	Közepes	Limitrendszer, tőkekövetelmény	Pillér II.
	Reziduális kockázat	Közepes	Fedezetekre vonatkozó szabályozás	-
	Országkockázat	Mérsékelt	Országminősítés és limitrendszer, tőkekövetelmény számítás, MEHIB biztosítás	Pillér II.
Piaci kockázatok és eszköz-forrás gazdálkodásban rejlő kockázatok	A kereskedési könyvi pozíciók kockázata	Nem releváns	Az Eximbank nem vezet kereskedési könyvet	-
	Devizaárfolyam kockázat (ker. + banki könyv)	Mérsékelt	Nagyon alacsony nyitott pozíció engedélyezett	Pillér I. és II.
	Banki könyv kamatkockázata	Mérsékelt	Kamatkiegyenlítési rendszer, limitrendszer, stressz teszt, tőkekövetelmény	Pillér II.
	Likviditási kockázat	Közepes	Forrásoldali állami garancia, intézményi forrásokból eredően a források lejárat előtti kivonása kizárva, likviditási tartalék, limitrendszer, folyamatszabályozás	-
Működési kockázat		Mérsékelt	Kis méret, korlátozott tevékenység. erősen szabályozott szervezet	Pillér I.

Kockázati csoportok	Kockázati résztipusok	Jelentőség*	Kockázat mérséklés	Tőkekövetelmény
Egyéb kockázatok	Elszámolási kockázat	Jelentéktelen	Ügyletek csak a KELER-en keresztül, trading limit csak jó bonítású partnerekre	-
	Meg nem felelési kockázat	Mérsékelt	Compliance Terület működése, Compliance előírások alkalmazása	-
	Stratégiai kockázat	Mérsékelt	Stratégia az exportösztönzési céloknak alárendelve	-
	Reputációs kockázat	Mérsékelt	Széleskörű ellenőrzöttség (MNB, ÁSZ, KEHI, OECD)	-
Intézményen kívül álló kockázatok	Szabályozói környezetből adódó kockázat	Közepes	Szabályozói környezethez való alkalmazkodás	-
	Gazdasági környezetből fakadó kockázat	Közepes	Piaci igényekhez való alkalmazkodás	-

* Jelentőség: nem releváns, jelentéktelen, mérsékelt, közepes, jelentős, meghatározó

5.2.1. Hitelezési kockázatok

A kockázati profil összefoglalójából jól kivehető, hogy hitelezési kockázatok, azon belül is elsősorban a nemteljesítési kockázatok képviselik az Eximbank számára legfontosabb kockázati típust. A nemteljesítési kockázatok szintje mindazonáltal közepesnek értékelhető, mivel a kockázati portfólió jelentős része alacsony kockázatú ügyfelekkel szemben áll fenn, a hazai kereskedelmi banki refinanszírozás valamint a költségvetési háttérű garanciák és a MEHIB nem piacképes biztosításai révén.

A Magyar Állammal és a kereskedelmi bankokkal szembeni nagymértékű kitettségekből fakadóan a termékszintű és ügyfélszintű koncentrációs kockázatok relatíve magasak, de azok alacsony kockázatú, jelentős gazdasági súlyt képviselő intézményekkel szemben állnak fenn. Az Eximbank által felvállalható relatíve magas koncentráció az Eximbankra vonatkozó speciális törvényi szabályozásból fakad, mivel az Eximtv. (1994. évi XLII. tv.) felmentést ad a hitelintézeti partnerekkel szembeni nagykockázatvállalási korlátozások alól.

A külföldi országgkockázatok felvállalása során az Eximbankban dominánsan használt kockázatsökkentő eszköz a MEHIB költségvetési háttérrel nyújtott hitelbiztosítása, mely az országgkockázatok zömét fedezi. A Bank emellett kiemelten kockázatos relációk/ügyletek esetében általában készpénz óvadék fedezete mellett nyújtott kölcsönökkel zárja ki a túlzottan magas országgkockázat felvállalását. Az

országkockázatok mérséklésére emellett besorolási és limitrendszert alkalmaz a bank, illetve az ICAAP útmutató alapján tőkeszükségletet kalkulál a 2. pillér alatt.

A reziduális kockázatok jellemzően a biztosítékokból való megtérülés vártnál alacsonyabb szintjéből következnek. A Bank fedezetértékelési szabályzatának felülvizsgálata során a fedezetek értékelése a korábbi években szigorításra került, ezáltal a fedezetek túlértékeléséből adódó kockázatok csökkentek. Megjegyezzük, hogy a fedezetekből való megtérülés kockázatait a Bank jellemzően nem tőkével, hanem értékvesztéssel fedezi.

5.2.2. Piaci kockázatok

A piaci kockázatok a Treasury korlátozott műveletei miatt eleve alacsonyak, a maradék kockázatokat pedig az Eximbank által használt állami háttérű eszközenszer tovább csökkenti.

A likviditási kockázatokhoz kapcsolódik, hogy a Magyar Állam forrásoldali készfizető kezessége miatt a Bank adósságai szuverén kockázatnak minősülnek, ami a forrásbevonási esélyeket javítja. A kamatkockázatok döntő többségének a kockázatait a kamatkiegyenlítési rendszer működése gyakorlatilag eliminálja.

5.2.3. Működési kockázatok

A működési kockázatok szintje és jelentősége a bank tevékenységéből, méretéből, szabályozottságából eredően alacsony. Ennek elsődleges okai a következők:

- Fiókhálózat nélküli működés
- Lakossági és kártya üzletág hiánya
- Átlátható, zárt informatikai infrastruktúra
- Kis létszám mellett is érvényesített 4 szem elv
- Erős belső szabályozottság.

A működési kockázatok szintjét a bank és biztosító integrált működéséből, valamint a jelentős állományi bővülésből és termékfejlesztésből adódó tendenciák, ill. az intézmény komplexitásának növekedése kissé megemeli, de ez a kockázati típus a rendkívül alacsony működési kockázati veszteség adatok tükrében továbbra is mérsékeltnek tekinthető.

5.2.4. Egyéb kockázatok

Az egyéb kockázatok terén az elszámolási, a meg nem felelési, a stratégiai és a reputációs kockázatok minősülnek relevánsnak, azonban ezek jelentősége csekély és kockázati szintjük alacsony, az alábbi indokok mellett.

Elszámolási kockázatok:

- Az Eximbank értékpapír műveletek vonatkozásában kizárólag a likviditás és kockázatkezelési tevékenység körébe tartozó kockázatot vállalja fel, melynek keretében kizárólag hazai szuverén adósságpapírok adásvételét végzi.
- Az értékpapírokat az OTC piacon vásárolja, illetve értékesíti, az ügyleteket technikailag (adás-vétel) a KELER, mint központi elszámolóház szolgáltatásainak igénybevételével bonyolítja. Az értékpapír ügyletek lebonyolítása során (adás-vétel) az elmúlt öt évben a szállítások során késedelem nem fordult elő.
- A kockázatcsökkentés Bankon belül alkalmazott további eszköze a DR (delivery risk) limit alkalmazása, mely az egyes bankokkal szemben elvállalható szállítási kockázatokat relatíve szűk keretek közé szorítja.

A stratégiai, reputációs és meg nem felelési kockázatok kezelése alapvetően minőségi jellemzők alapján fogható meg, mindazonáltal a Bank nem értékeli ezen kockázati típusok kockázati szintjét magasnak, az alábbiak alapján:

- A **meg nem felelési kockázatok** kezelését a Bank a vezetői ellenőrzés keretében, és a belső szabályzataiban foglalt előírásoknak megfelelően végzi, melyek együttesen elégitik ki a meg nem felelési kockázatok lefedésére vonatkozó kritériumokat. A meg nem felelési kockázatok csökkentésének további záloga a 2013-ban kialakításra került önálló Compliance terület, mely a Jogi irodával karöltve aktívan támogatja a külső és belső szabályozás összhangjának megteremtését, a folyamatok precíz összehangolását a transzparens szabályozási struktúra fenntartása érdekében, valamint az egyes ügyletek átláthatóságának biztosításában is aktívan közreműködik.
- Az Eximbank küldetéséből adódóan (a minimálisan elvárt jövedelmezőségi szempontokon túlmenően) a nemzetgazdasági érdekek figyelembe vételével alakítja ki stratégiáját. Mindezek miatt a stratégiában megfogalmazott alapcélok bizonyos mértékig adottságként kezelendők, ez egyúttal azt is jelenti, hogy a **stratégiai kockázatok** visszafogottan jelentkeznek a Bank szakosított hitelintézeti szerepköréből adódóan. Bár az Eximbank – a vele szemben támasztott elvárások miatt – a kereskedelmi bankokénál magasabb kockázati szint felvállalásával is támogatja az exportőrök versenyképességét, a többszálú állami kötődés a többletkockázatokat jelentősen mérsékli. Az Eximbank stratégiáját a Bank felsővezetői jóváhagyása után, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság, majd végső soron az Alapító fogadja el.
- A **reputációs kockázatok** kivédését - az ügyfelek, partnerek, szabályozók és ellenőrző hatóságok elvárásainak magas szintű kielégítése érdekében - a tudatosan alakított személyzeti politika és szervezeti kultúra támogatja. Ennek megfelelően meghatározásra került az Eximbank értékrendszere, ami viselkedési kódexként alkalmazva állít értékközpontú normát a Bank dolgozói elé. A reputációs kockázatok további elkerülését segíti a kereskedelmi bankokénál erőteljesebb külső ellenőrzési és nyilvánossági kritériumrendszer (OECD, ÁSZ, KEHI), amely a többlet előírások betartása mellett a reputációs kockázatok elleni egészséges önvédelmi mechanizmusokat alakított ki a Bankban. Fentieknek köszönhetően reputációs kockázattal összefüggő hírnévrömlés nem volt tapasztalható az elmúlt években.

5.2.5. Intézményen kívül álló kockázatok

Az Eximbank két, az intézményen kívül álló kockázat esetében tekinti a kockázatot relevánsnak, azok szintjét pedig közepesnek:

- **A szabályozói környezet változásából eredő kockázatok** azon belül is elsősorban
  - a Költségvetési törvény,
  - az Eximtvörvény, valamint a kamatkiegyenlítési kormányrendelet,
- **A gazdálkodási környezet változásából eredő kockázatok**, azon belül
  - az exportdinamika és
  - a vállalkozói igény exportfinanszírozásra.

Mivel fenti kockázatok számszerűsítése meglehetősen nehézkes illetve felmerülése nem hirtelen várható, ezért a védekezés megfelelő módjának a változásokhoz való középtávú igazodást (termékstruktúra/relációs politika stb. átalakítása, tervszámok módosítása stb.) választotta a Bank.

6. Kockázatkezelési szervezet és folyamatok

A Bank kockázatkezelését egy több szinten megvalósuló, folyamatba épített, belső kontroll funkciók ellenőrzési mechanizmusával megtámogatott, differenciált döntési struktúra mentén felépített aktív kockázatkezelési tevékenység jellemzi.

6.1. A kockázatkezelési rendszer felépítése

Az Eximbank a tevékenységében fellelhető kockázatok kezelésére többszintű és többretegű kontrollrendszert alakított ki, melynek felépítését az alábbi dimenziók jellemzik:

1. Szervezeti felépítés
  - a. Üzleti és kontroll funkciók különválasztása
  - b. Elsődleges kontroll területek
    - i. Kockázatkezelés
      - Kockázati szabályozás,
      - Kockázatkezelési eljárások működtetése és felügyelete
      - Egyedi ügyletek aktív kontrollja
      - Döntéstámogatás
      - Monitoring
    - ii. Kontrolling
      - Reporting
      - Eredménykontroll
      - Visszamérés
      - Tőkemenedzsment
    - iii. Lebonyolítás (Hitelkezelés és Pénzforgalom)
      - Hitelszerződés ellenőrzés (Credit Control)
      - Operatív kontroll (folyósítás előtti ellenőrzés)
  - c. Adicionális kontrollok és ellenőrzés
    - i. Szervezés és szabályozás
    - ii. Jogi iroda
    - iii. Compliance terület
    - iv. Belső Ellenőrzés

2. Döntési struktúra
  - a. Hiteldöntés
    - i. Hitelbizottság (5 Mrd Ft alatt)
    - ii. Igazgatóság (5-20 Mrd Ft között)
    - iii. Alapító (20 Mrd Ft felett)
  - b. Eszköz-forrás Bizottság
3. Kockázatkezelési eljárások
  - a. Kockázatkezelési politika (komplex megközelítés és folyamatszabályozás)
  - b. Kockázatfelmérés és kockázatsökkentő eljárások
  - c. Aktív kockázatkezelés, hiteldöntés támogatás

6.2. Szervezeti felépítés és folyamatba épített kockázatkezelés

Az Eximbank szervezeti felépítésében az elmúlt időszakban az üzleti területek és az elsődleges kontrollterületek szétválasztásra kerültek, felügyeletüket külön vezérigazgató-helyettesek látják el (a Treasury felügyeletét a pénzügyi vezérigazgató-helyettes látja el, akihez a kockázatkezelési és a controlling funkció is tartozik). A kiegészítő kontrollok közül a Jogi iroda valamint a Szervezetfejlesztés és szabályozás közvetlenül a Vezérigazgatónak, a Belső Ellenőrzés pedig a Felügyelőbizottságnak tartozik beszámolási köztelezettséggel.

A vezetői ellenőrzés hierarchikusan felépített struktúrában, a folyamatos beszámoltatás útján valósul meg, a vezetők, felső vezetők, a Felügyelőbizottság és az Igazgatóság részére készített jelentések biztosítják alapját.

A kockázatvállalások "utolsó lépésében" érvényesül a négy szem elve, azaz a kötelezettségvállalások csak két aláírással történhetnek meg az aláírási jogok gyakorlásáról szóló belső utasítás szerint.

6.2.1. Az egyes szervezeti egységekre ruházott kontroll funkciók:

- Mind az aktív üzleti területek, mind a Treasury a későbbiekben nevezett módszerek és eszközök segítségével végzi az ügylet, illetve ügyfél monitoringját, a vonatkozó szabályzatok alapján. A teljes kockázatvállalási folyamat során ellenőrzésre kerül a kockázatok változásának alakulása, a fedezetek ellenőrzése, szükség esetén a bank egyéb területeinek bevonásával. A folyamatos monitoring eredménye szükség esetén intézkedési javaslat készítése.
- A Kockázatkezelés a kockázatvállalásokat megelőzően és a kockázatvállalások fennállása alatt is szerepet kap a hitel- és garancianyújtás folyamatában. Egyrészt részt vesz az előzetes kockázatfelmérésben a hazai és külföldi kockázatvállalások esetében, másrészt ellenőrzi a hiteligonozási tevékenységet, minősítési és- limitszabályzatokat készít, minősít és limiteket állít fel a pénzintézetekre vonatkozóan. Ellenőrzési tevékenységet folytat a Treasury területet illetően.

- A Controlling naprakész reporting útján biztosítja a Bank vezetésének a megfelelő informáltságot, eredménykontrollt végez és a tőkemenedzsment fő felelőse is.
- A Jogi iroda közreműködésével készített szerződésekben foglalt előírások, előfeltételek betartását, a folyósítást/garanciavállalást megelőzően a Lebonyolítás (a Hitelkezelés és a Pénzforgalmi területek) ellenőrzi, a bonyolítás során figyelemmel kíséri az előírt feltételek betartását.
- A Belső Ellenőrzés ellenőrzi a kockázatvállalási eljárásokra vonatkozó szabályzatok betartását.
- Önálló Compliance terület gondoskodik a külső és belső megfelelések biztosításáról.

6.2.2. A Kockázatkezelési terület

Az Exim folyamatba épített kontrollrendszere átfogja az intézmény egészét, azonban az üzleti folyamatokban felmerülő kockázatok kezelésének dedikált, frontvonalbeli szereplője a Kockázatkezelési terület. Az Exim kockázatkezelésén belüli funkcionális munkamegosztás nem a banki és biztosítói intézményi határvonalak mentén lett kijelölve, hanem ügyfél és ügylettípus alapján került kialakításra. Az integrált kockázatkezelés három szakterülete az alábbi funkciók ellátásáért felel, függetlenül attól, hogy banki vagy biztosító ügymenetben merül fel a kockázatkezelési igény:

- Belföldi vállalati hitelkockázat-kezelési szakterület felelős a hazai vállalkozások közvetlen export előfinanszórési ügyleteinek kockázatkezelési feladatainak ellátásáért, részt vesz a biztosítói teljesítési kockázatok hazai lábának vizsgálatában.
- A strukturált kockázatkezelési szakterület felelős az országkockázatokért, a projektfinanszírozási ügyletek kockázati értékeléséért valamint a külföldi szuverén, szub-szuverén és vállalati ügyfelek kockázati értékeléséért és monitoringjáért.
- A partnerkockázati, kockázatbírálási és módszertani szakterület felelős a bankkockázatok kezelésének ellátásáért, a forgalmi típusú biztosítások kockázati értékeléséért és kockázat-elbírálásáért, a kockázati stratégia kialakításáért és karbantartásáért, a kockázatkezelési módszertanok kidolgozásáért és azok folyamatokba illesztéséért, a kockázatkezelési eljárásokkal kapcsolatos szabályozási feladatok ellátásáért, portfólió szintű kockázati elemzésekért valamint számos egyéb kockázatkezelési funkcióért, többek között a kamatkockázat kezeléséért illetve a 2. pilléres tőkekövetelmény tárgykörébe tartozó eljárások működtetéséért.

A Kockázatkezelési terület által közvetlenül felügyelt folyamatok szabályozottsága magas szintű, rendszeres felülvizsgálata a belső előírásoknak megfelelően megoldott. Az egyes részfunkciók informatikai támogatottsága többek között a Bank integrált üzleti-könyvelési rendszeréből származó adatokra épülő, belső fejlesztésű adatbázis kezelési megoldásokra épül, amit kiegészít egy külső fejlesztő bevonásával készített mérlegelemző és adóminősítési program. Mindezek mellett a napi rutinszerű és ad-hoc jellegű feladatokat sztenderd irodai alkalmazásokkal kezelik a terület munkatársai.

Az Eximbank termékeiben rejlő sajátosságok, a kevésbé sztandardizált termékek, az egyedi üzleti igények kielégítése szakmailag magasan képzett munkaerő ellátottságot igényel a kockázatkezelési folyamatokban. A Kockázatkezelés szakterületein dolgozó kollégák ennek megfelelő végzettséggel és több éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, melyek megfelelő alapot biztosítanak feladataik ellátásához.

6.2.3. Felelős belső irányítás és belső kontroll funkciók

Az Eximbank irányítási rendje az egyszemélyi felelősség, valamint az egyenes ágú fölé- és alárendeltségi kapcsolatok elvére épül. Az egyszemélyi felelősség elve alapján minden vezető, a vezetési szinttől függetlenül, valamint minden beosztott dolgozó a Szervezeti és Működési Szabályzatban (SZMSZ) a vonatkozó ügyrendben, vagy a mindenkor hatályos egyéb utasításokban, illetve a munkaköri leírásban meghatározott, továbbá az egyéb természetesen ügkörébe tartozó feladatnak elvégzéséért felelős.

Az Eximbankon belüli ellenőrzési rendszer a folyamatba épített ellenőrzés, vezetői ellenőrzés és a Belső Ellenőrzés (mint szervezet) formáiban valósul meg.

A belső ellenőrzés három formája közül a tevékenység folyamatába épített, úgynevezett automatikus vagy a munkakörből adódó ellenőrzésnek kell az elsődlegesnek lennie. Ez az ellenőrzés a bank minden lényeges ügyviteli folyamatába beépített, a tevékenység átfogja a bank egész gazdálkodását.

A vezetői ellenőrzés alapján a kiadott intézkedések végrehajtásának ellenőrzése bármilyen szintű vezetői tevékenység szerves része, ezért a bank minden egyes vezető dolgozója az irányítása alá tartozó területet rendszeresen ellenőrzi. Ez az ellenőrzés - a folyamatos adatszolgáltatás értékelésével, az alsóbb szintű vezetők és beosztottak beszámoltatásával valósul meg.

Valamennyi szervezeti egység vezetőjének gondoskodnia kell arról, hogy az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetésére a szükséges intézkedések meghatározása - a felelősségi körében - megtörténjen.

A Belső Ellenőrzés szakmai irányítását a Bank Felügyelő Bizottsága látja el. A belső ellenőrzés feladata, hatásköre a hitelintézet belső szabályzatainak megfelelő működésének, valamint a hitelintézeti tevékenységnek (a banküzemnek) a törvényesség, a biztonság, az áttekinthetőség, az összhang és a célszerűség szempontjából történő vizsgálatára terjed ki.

6.3. Döntési struktúra

- A Kockázatvállalásokról szóló döntéseket az illetékes terület előírt tartalmú előterjesztése alapján, összefüggéstől függően a Bank Hitelbizottsága, Igazgatósága, illetve Alapítója hozzák meg a Bank Alapszabálya és a Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletét képező Hiteldöntési eljárási rend szerint. A Hitelbizottság 5 Mrd Ft-ig, az Igazgatóság 5-20 Mrd forint között, az Alapító pedig 20 Mrd forint felett jogosult kockázatvállalásokról döntést hozni. Az

általános szabálytól eltérően az 5 mrd forint feletti hazai banklimitek elfogadásáról az Igazgatóság dönt (nem kell 20 mrd forint feletti limitdöntést az Alapítónak jóváhagynia).

- Éven túli forrásbevonásról a hitel és garancia ügyletekhez hasonlóan, értékhatártól függő döntési struktúra került kialakításra: 5 Mrd forintig az Eszköz-Forrás Bizottság, 5-20 Mrd forint között az Igazgatóság. 20 Mrd forint felett az Alapító jóváhagyása szükséges.
- Az eszköz-forrás gazdálkodásban rejlő kockázatok felvállalásához szükséges döntések meghozatala alapvetően az Eszköz-Forrás Bizottság kompetenciájába tartozik (likviditási, devizaárfolyam, kamatkockázat stb.).
- Szabályozási kérdésekben, a Vezérigazgatói Utasításokról az Eximbank belső döntéshozó testületének javaslatára az Igazgatóság jogosult dönteni.

A 7.1. pontban említett Kockázatkezelési eljárások külön fejezetben kerülnek részletezésre.

7. Kockázatkezelési eljárások

Az Eximbank Zrt. a hitelezéssel és garanciavállalással, eszköz-forrás gazdálkodással kapcsolatos kockázatvállalásai során az alábbi kockázatkezelési eljárásokat alkalmazza, amelyek alapelvei a törvényi előírásoknak megfelelően a Bank belső szabályozási rendszerében kerültek lefektetésre.

7.1. Hitelkockázatok kezelése

7.1.1. Minősítési- és limitrendszer (előszűrés)

A kockázatvállalások értékelésének elsődleges eszközéül a partnerminősítési eljárás szolgál. Üzleti kapcsolat létesítéséhez az ügyfélnek minden esetben ügyfélminősítéssel kell rendelkeznie, amelyet a vonatkozó mindenkori, az Eximbank ügyfél- és partnerminősítési szabályzatáról szóló, illetve a hitelintézetek és befektetési szolgáltatók minősítési szabályzatáról szóló Vezérigazgatói Utasítás szerint kell meghatározni és jóváhagyni. Az ügyfél-, illetve partnerminősítési szabályzatban és a kapcsolódó szabályzatokban rögzítve vannak azok a konzekvenciák, amelyek az egyes ügyfélminősítési kategóriákhoz tartoznak a hitelezhetőség és a kötelezettségvállalás feltételei, mértéke, a fedezetek nagyságrendje, a kintlevőségek minősítése illetve a limitrendszer terén. A szabályzat tartalmazza az ügyfél/partner pénzügyi helyzetének, jövőbeni fizetőképességének elbírálása során alkalmazott szempontokat, mutatószámokat.

A minősítés az ügyfél mennyiségi (számszerűsíthető) és szubjektív értékelésére kiterjedő pontszámok alapján történő kockázati kategorizálását jelenti, a minősítési kategóriák az összesített pontszám alapján kialakított sávokhoz kerülnek hozzárendelésre. A Bank a külföldi hitelintézetek kockázati megítélése során számos esetben figyelembe veszi nemzetközi minősítők ratingjeit is.

Az ügyfélminősítést legalább évente egyszer kötelező jelleggel elvégzi a Bank valamennyi ügyfelére. Az ügyfélminősítési kategóriát rögzíteni kell a Bank központi informatikai rendszerében, mely minősítési kategória, illetve a hozzá tartozó adatsor a következő minősítés időpontjáig nem módosítható.

A kockázati portfólió diverzifikálásának és a kockázatvállalási hajlandóságnak megfelelő keretek között tartásának az eszköze, az ügyféllimit rendszer. Hitelnyújtás vagy egyéb kockázatvállalás esetében a belföldi vagy külföldi ügyfél és ügyfélcsoport felé vállalható kockázatok összegének meghatározására ügyféllimitet kell megállapítani. Külön szabályzatok rendelkeznek a bel- és a külföldi vállalkozói kör, valamint a pénzüintézetek és befektetési szolgáltatók limit megállapításának szabályairól.

A vállalkozói ügyfélkör, ügyfélcsoportok esetében éven túli és éven belüli limitet állapít meg a Bank. Minősítési kategóriákhoz rendelt a limitnagyságok éven túli limit esetében a vállalkozás korigált szavatoló tőkéjéhez viszonyítottan, éven belüli limitnél pedig az átlagos vevő és készletállományhoz kötötten kerülnek kialakításra.

Pénzüintézetek és befektetési szolgáltatók esetében ún. kockázatvállalási maximum kerül meghatározásra, ezen belül, az üzleti lehetőséghez kötöttek a limitek. A limitek felosztásra kerülnek hitel és garancia, Money Market (MM) és Trading allimitekre. A limit megállapítással egyidejűleg minősítéstől függően futamidő korlátozást is alkalmaz az Eximbank.

A kockázatvállalási maximum megállapítása mind a külföldön, mind a Magyarországon működő hitelintézeteknél a hitelintézeti kockázati kategóriák alapján, a hitelintézetek szavatoló tőkéjének százalékában történik. Belföldi bankok esetében a bank kockázatvállalási maximuma a minősítésekor kapott pontszámával megegyező %-os érték és a bank szavatoló tőkéjének szorzata. Külföldi bankok esetében a besorolási kategóriához kötötten a partnerbank szavatoló tőkéjének meghatározott százaléka, amit felülről korlátoz még az adott ország minősítése és limitje alapján kalkulált országkockázati korlát.

7.1.2. Országkockázat kezelés

A Bank az egyes országkockázatok megítélésére besorolási és limitrendszerrel használ, amit a szuverén adósokkal és egyéb limitalanyokkal (bankok, vállalkozások, önkormányzatok stb.) szembeni kockázatvállalásokra alkalmaz. Az országbesorolások a különböző országok egyes makromutatóinak és matematikai módszerekkel mérhető országkockázati faktorainak értékelésével kerülnek kialakításra. Az országlimit a kockázatok függvényében (országbesorolási rendszerben elért pozíciójuk alapján), az Eximbank szavatoló tőkéjének bizonyos hányadában kerülnek meghatározásra. 2013. során az országlimit szabályozás felülvizsgálatra került, azzal a céllal, hogy 2014-től a megvalósult fejlesztéseknek, ill. az átdolgozott módszertannak köszönhetően az integráció során kialakult új munkamegosztásnak köszönhetően az országkockázat kezelés alapvetően a MEHIB tudásbázisának kihasználására épüljön.

7.1.3. Kintlévőség minősítés, értékvesztés, céltartalékolás

Tekintettel arra, hogy a Bank a kereskedelmi bankokéhoz mérten kisebb portfólióval rendelkezik, csoportos minősítést jelenleg nem alkalmaz, de a várható termékfejlesztéseknek köszönhetően ez a jövőben változhat.

Minden eszközt, befektetést, mérlegen kívüli tételét összeghatártól függetlenül egyedileg minősíti, egyszerűsített minősítési eljárást nem alkalmaz. Az egyedi minősítések elvégzésekor a Banknak a kintlévőség, befektetés és mérlegen kívül vállalt kötelezettség azon teljes fennálló részét minősítenie kell, amellyel kapcsolatban a veszteség keletkezésének kockázata fennáll. A vállalt kockázat minősítése során a biztosítékokat a fedezetértékelési szabályzatban meghatározott elvek és módszerek alapján is vizsgálja. A Bank a minősítések alapján eszközeit és mérlegen kívüli tételeit több kategóriába sorolja, melyek a fedezetekkel együtt határozzák meg a szükséges értékvesztés, illetve céltartalék mértékét.

7.1.4. Biztosítékok kikötése, külső védelem bevonása

A Bank a kockázatvállalásaihoz kapcsolódóan fedezetek, biztosítékok kikötésével csökkenti kockázatait, a nagyobb volumenű, kockázatosabb relációkba irányuló ügyletek esetében „külső védelmi” eszközöket is alkalmaz, exporthitel biztosítást illetve a költségvetés kezességét. A fedezetbe bevont biztosítékok elfogadhatóságáról, azok értékelésének módszertanáról a Bank fedezetek értékeléséről szóló vezérigazgatói utasítása rendelkezik. A szabályzat fedezetnek tekint - banki hitelezés és kötelezettségvállalás szempontjából - minden olyan vagyontárgyat, (ingó, ingatlan) és vagyoneértékű jogot, amely alkalmas arra, hogy esetleges jogi kényszer útján biztosítsa a kötelezett fizetési készségét/képességét, és ez által a Bank követelésének kielégítést.

A Bank a vállalkozói ügyfeleivel kapcsolatos kockázatvállalásai során törekszik olyan eszközök biztosítékként történő lekötésére, amelyek kellően likvidek ahhoz, hogy amennyiben az elsődleges forrásból nem térülne meg a Bank követelése, úgy ezen másodlagos forrásokból a lehető legrövidebb időn belül a bank követelése maradéktalanul kiegyenlítődjék. A Bank kockázatvállalási döntéseinek ugyanakkor elsősorban azon kell alapulnia, hogy az ügyfél elsődleges forrásból legyen képes eleget tenni fizetési kötelezettségének. Ezen elsődleges forrás alapvetően nem más, mint az operatív cash-flow.

Az árbevételek biztosítékként történő számbavételénél, ezek értékelésekor a Bank figyelembe veszi az árbevétel származási országának besorolását, és az árbevételt generáló partner minősítését. A Fedezetértékelési Szabályzat meghatározza a kötelezettségvállalások biztosítékaként szereplő fedezetek mértékét, az Adós minősítéséhez rendelve a fedzeti értéket, amely a kitétség értékének százalékában meghatározott aránya.

A külső védelmi eszközök vonatkozásában, elsősorban a külpiaci kockázatok esetében, kiemelt szerepet kapnak az exporthitel biztosítók. Mind a MEHIB, mind az egyéb exporthitelt biztosító társaságok által kötött biztosítások fedzeti értékének megállapításánál meg kell különböztetni az egyes biztosítási módozatokat, azon belül is azt, hogy a biztosítás az exportszerződés teljesítésének melyik szakaszára vonatkozik.

Az ilyen jellegű biztosítások vonatkozásában a mentesülés kockázata, mint reziduális kockázat jelenik meg, amit a bank belső folyamataival, kontroll pontok létrehozásával kezel.

7.1.5. Portfólió szintű kockázati értékelés

A Bank negyedévente áttekinti portfóliója összetételének alakulását, kockázati szempontú változását. A minősítések alkalmával áttekintésre kerül a termékszerkezet változása, az állományok alakulása, a minősítési kategóriák szerinti változások, illetve azon ügyletek melyek esetében változott a kockázati megítélés.

7.1.6. A hitelezési kockázat stressz tesztje

A Bank évente elvégzi a hitelezési kockázatainak stressz tesztjét. Ennek során három extrém kockázati forgatókönyv bekövetkezte esetén vizsgálja azok portfólióra gyakorolt hatását. A legnagyobb várható veszteséget eredményező scenáriót figyelembe véve kerül megállapításra a második pillérben a hitelezési kockázat többlet tőke igénye.

7.2. Az eszköz-forrás gazdálkodásban rejlő és piaci kockázatok kezelése

Az Eximbank eszköz-forrás gazdálkodására jellemző, hogy, – a Bank speciális helyzetéből adódóan a Treasury tevékenysége korlátozott és jelentősen kevesebb kockázatot hordoz, mint a kereskedelmi bankok hasonló műveletei, különös tekintettel arra, hogy bár törvényi szabályozása megengedné, a Bank a gyakorlatban kereskedési tevékenységet nem folytat. Lényegi kockázatot a likviditási-, a kamat-, illetve az árfolyamkockázat jelent.

7.2.1. Likviditási kockázat

A likviditási kockázat méréséről és kezeléséről, valamint a likviditás tervezéséről szóló vezérigazgatói utasítás alapján az Eximbank a mindenkor hatályos Hitelintézeti törvény rendelkezései alapján számított súlyozott összes forint- és deviza eszköze (korrigált mérlegfőösszeg) után likviditási tartalékot képez. A likviditási tartalék mértéke (likviditási tartalékráta) 5%. A Bank a likviditási tartalék előírást naptári hónap szerinti havi átlagban teljesíti. A likviditási tartalék állománya egyetlen napon sem csökkenhet 3 % alá. A likviditási mutató betartásának ellenőrzése a Kockázatkezelés feladata. A Treasury a likviditási tartalék alakulásáról havonta tájékoztatja az Eszköz-Forrás Bizottságot.

Az eszköz-forrás lejáratú struktúrát tükröző fedezettségi mutatók rendszere az Eximbank eszköz-forrás mérlegében szereplő állományok (mérleg tételek, swap és mérleg alatti pozíciók) lejáratú rétegekbe történő besorolására épül. Az egyes rétegekben lejáratú eszközök és források különbözete adja meg az adott réteghez tartozó forráshiányt, illetve többletet. A forráshiány maximális mértékére az Eszköz-Forrás Bizottság a Bank mérlegfőösszegének és mérleg alatti (függő és jövőbeni) kötelezettségvállalásainak százalékos arányában állapít meg limiteket, melyet minden évben köteles felülvizsgálni.

Az intervallum alsó szintje figyelmeztető limitet jelent, a felső szint elérése az Eszköz-Forrás Bizottság azonnali intézkedését igényli. A Bank külön szabályozza a fent említett limitek elérése esetén követendő eljárásokat. A likviditási kockázat kezelésének tárgykörébe tartozik még a jegybanki kötelező tartalék képzése, a likviditás tervezése valamint a likviditási probléma esetén fellépő intézkedésekről rendelkező szabályozás, mely utóbbiról külön Vezérigazgatói Utasítás rendelkezik.

A likviditási helyzet tervezése a Treasury feladata, míg az éves likviditási tervnek az éves üzleti terv tekintendő. A Treasury a Bank várható követeléseit és kötelezettségeit devizanemenkénti bontásban, kilencven napra előre, napi bontású cash-flow naplóban tartja nyilván. A likviditási probléma fellépése esetén alkalmazandó intézkedésekről szóló Vezérigazgatói Utasítás szabályozza a szokásos napi cash-management mértékét meghaladó, a Bank rendelkezésére álló pénzügyi eszközökkel nem kezelhető likviditási probléma (az azonnali fizetőképesség folyamatos fenntartását veszélyeztető helyzet) bekövetkezése esetén elvégzendő feladatokat.

7.2.1.1. A likviditással kapcsolatos eximbanki sajátosság (a forrásbevonás kockázata)

A Bank szakosított hitelintézet, betétet a MEHIB-től és szakmai befektetőktől gyűjthet. A Bank által nyújtott hitelek jellemzően 2 éven túli futamidejűek, ezért a forrásbevonás során hosszú- és középlejártatú forrásokat kell folyamatosan bevonni a lejáratú összhang biztosítása érdekében. A hitelezés forrásigénye jellemzően devizában (euróban és dollárban) jelenik meg – az exportszerződésekhez igazodóan – ezért fontos a forrásbevonás deviza-összetételének folyamatos egyeztetése. A Bank 2012 decemberében 2 milliárd euró összegű nemzetközi kötvényprogramot hirdetett, amelyen belül eddig két alkalommal került sor kötvénykibocsátásra (2012 decemberében 500 millió dollár, majd 2013 nyarán 400 millió euró értékben). Mivel a kötvények mindkét esetben 5 éves futamidővel kerültek kihelyezésre, ezért a kibocsátások hosszabb időre rendezték a finanszírozási tevékenység szükséges forrás- illetve likviditás igényét. Az Eximbank a kötvénykibocsátások mellett, a megfelelő forrásellátottság és forrásdiverzifikáltság érdekében hazai, külföldi és nemzetközi pénzintézetekkel több bilaterális alapú hitelszerződést is kötött.

7.2.2. Kamatkockázat

A banki könyv kamatkockázatára vonatkozó szabályozást Vezérigazgatói Utasítás tartalmazza, mely három különböző kamatkockázat kezelésre vonatkozó eljárást foglal magában:

- kamatkockázati limitrendszer működtetését,
- stressz-teszt alkalmazását és,
- tőke allokálását.

A kamatkockázati limitrendszer a statikus-gap módszer alapján került kialakításra. Lényege, hogy a devizánként elkülönített, különböző átarazódási sávokba sorolt eszközök és források különbségeinek (a GAP-eknek) a várható kamatváltozással adott szorzatainak összege ne lépje túl a következő 12 hónapban várható kamateredmény 10%-át. A várható kamatváltozást a bank VaR alapon számolja.

A Bank duration gap alapú megközelítést alkalmaz a banki könyvi kamatkockázatra allokálandó tőke értékének a meghatározására. A stressz scenárió szerint a gazdasági tőkeérték változást az egyes devizák kamatlábainak 99%-os konfidencia szintű, egy éves tartási periódusú VaR becslése alapján kell kalkulálni, de az alkalmazott kamatláb változás nem lehet kevesebb EUR és USD esetén 2%-nál, forint esetén pedig 4%-nál. Amennyiben a stressz teszt alapján kalkulált gazdasági tőkeérték változás eléri a Bank szavatoló tőkéjének 10%-át, a tőkekövetelmény állítása mellett intézkedési tervet kell kidolgozni a kamatkockázati kitettség csökkentésére, vagy pótlólagos tőkeallokációra.

7.2.3. A kamatkockázatokkal összefüggő eximbanki sajátosságok

Mivel az Eximbank nem vezet kereskedési könyvet, a kamatkockázat kezelési rendszer a teljes banki könyvet érinti, a hazai szuverén adósságpapírokat is beleértve.

Az Eximbank portfóliójában jelentős mértékben fennálló hosszú lejáratú, fix kamatozású eszközeit részben fix kamatozású kötvényekkel, részben változó kamatozású forrásokból finanszírozza, ez utóbbiakból eredő kamatkockázatát a kamatkiegyenlítési rendszer jelentősen mérsékli. Mivel a kamatkiegyenlítési rendszer állományokkal súlyozott napi átlagkamathoz egyenlít ki, ezért a kamatkiegyenlítésbe bevont eszközök egy napos átárazódásúak.

Összességében elmondható, hogy a kamatkiegyenlítési rendszer működése az Eximbank kamatkockázatát rendkívül erőteljesen csökkenti.

7.2.4. Árfolyamkockázat kezelés

A Bank kizárólag pénzügyi szolgáltatói tevékenységéhez kapcsolódóan, a banki könyv devizaárfolyam kockázatának lefedése céljából köt saját számlás tőzsdén kívüli devizaárfolyam kockázati fedezeti ügyleteket.

A Bank deviza árfolyam kockázati fedezeti ügyletek keretében kizárólag azonnali deviza adás-vételi ügyleteket, valamint deviza swap ügyleteket köt bel- és külföldi hitelintézetekkel, opciós és határidős ügyleteket sem saját számlára, sem az ügyfelek megbízásából nem végez.

A bank deviza nyitott pozíció limitjeit a következő kategóriák szerint határozza meg:

- teljes deviza nyitott pozíció napvégi limit: 1.100 millió Ft
- devizánkénti (rövid-hosszú) napvégi limit:
  - EUR: 400 millió Ft
  - USD: 400 millió Ft
  - minden más deviza összevontan: 300 millió Ft

7.3. Működési kockázat

A Bank méretének és tevékenységének köszönhetően jól átlátható, a jogkörök megfelelően delegáltak, így a Bank relatíve alacsony működési kockázattal bír többek között a lakossági műveletek, ügyfélbetét-gyűjtés és számlavezetési tevékenység hiánya miatt. A működési kockázat kezeléséről a *Működési kockázat kezeléséről és*

tőkekövetelménye meghatározásáról szóló vezérigazgatói utasítás rendelkezik. A Bank a működési kockázat tőkekövetelményét évente egyszer, a könyvvizsgáló által hitelesített, a Közgyűlés által elfogadott éves beszámoló eredmény-kimutatása alapján a megelőző három év adatait figyelembe véve végzi el, az úgynevezett alapmutató módszere szerint.

Mindezek mellett a Bankon belül felállított Működési Kockázati Munkacsoport (OpRisk Munkacsoport) folyamatosan figyeli és szükség esetén áttekinti a bankon belüli működési kockázattal összefüggésbe hozható eseményeket és ezek közül meghatározta a működés szempontjából releváns kockázati eseményeket.

7.4. Egyéb kockázatok

Mivel az egyéb kockázatok átvilágítása az új tőke megfelelési szabályok (CRD) bankon belüli implementációjával kapcsolatban merültek fel, illetve a Felügyelet elvárásai, valamint az ICAAP útmutató alapján tőkekövetelmény meghatározásával hozhatóak erős összefüggésbe, ezért ezen kockázati típusok részletes bemutatását a tőke megfelelésről szóló fejezet tartalmazza.

8. A tőkeszabályozásnak való megfelelés

A Bazel II. elvei mentén, a CRD által kijelölt keretek között a Bank kockázatkezelési rendszere átvilágításra került, valamint e folyamat részeként számos kockázatkezelési funkció megerősödött illetve megújult. A Bank jelenlegi kockázatkezelési rendszere ennek is köszönhetően működik a fentiekben részletezett vonalak mentén. A tőkeszabályozásnak való megfelelés az alábbiakban részletezett módon történik:

8.1. Az 1. pillér kockázatai

8.1.1. A hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat tőkekövetelményét az Eximbank sztenderd módszer szerint számítja, és a gazdasági tőkeszámítás során a szabályozói tőkekövetelmény számítás eredményét veszi figyelembe. A kitétség értelmezése jelen prezentációban a Hpt. 76/A. § (4) bekezdése szerint történt.

A Bank kitétségi osztályaira vonatkozóan a kockázati kategóriák tőkekövetelményét az 1. számú melléklet tartalmazza.

A számviteli beszámítások utáni kitétség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét kitétségi osztályonkénti bontásban a 2. számú melléklet tartalmazza.

A kitétségek országonkénti megoszlását kitétségi osztályonként a 3. számú melléklet tartalmazza.

A kitettségek gazdasági ágazat szerinti megoszlását kitettségi osztályonként a 4. számú melléklet tartalmazza.

A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítását kitettségi osztályonként az 5. számú melléklet tartalmazza.

A késedelmes tételeket és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségeket gazdasági ágazatbeli megoszlásban összesítve a 6. számú melléklet tartalmazza. Azon tételeket tekintettük hitelminőség-romlást szenvedett kitettségeknek, amelyek ÉV/CT kulcsa növekedett.

Az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget gazdasági ágazatbeli megoszlásban összesítve a 7. számú melléklet tartalmazza.

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - országonkénti megoszlás szerinti bontásban a 8. számú melléklet tartalmazza.

Az elszámolt értékvesztésekre és képzett céltartalékokra vonatkozó információkat a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek esetében a 9. számú melléklet tartalmazza.

A Bank az egyes tételek kockázati súlyának meghatározására minden kitettségi osztály esetében a **Moody's** értékeléseit veszi figyelembe. A Bank a kitettségi osztályokra alkalmazott Moody's értékeléseit a 10. számú, míg az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezési kockázat mérséklési módszerek alkalmazása utáni kitettség értékeket a 11. számú melléklet tartalmazza. (2013-ban az Eximbanknak nem volt nagyhitel korlát túllépésből eredően a szavatoló tőkéből levonandó kitettségi értéke.)

Az Eximbank Zrt. a származtatott ügyletek közül kizárólag fx és kamatswap ügyleteket köt. A Bank a partnerkockázat meghatározására az eredeti kitettség módszerét alkalmazza. A partnerkockázati tőkekövetelmény 2013. december 31-én 501 M Ft volt.

A hitelezési és kereskedési limiteket figyelembe veszi a Treasury a swap ügyletek megkötése előtt, tekintettel arra, hogy csak olyan partnerrel (ügyfél/ügycsoport) szemben, és csak olyan kitettséget vállal, ami nem lépi túl az adott partner Eximbankkal szembeni szabad limitjét. Ilyen módon a swap ügyletek partnerkockázata és az említett limitek illeszkedése „A belföldi és külföldi vállalkozói ügyfelek, ügyfélcsoportok limitjének megállapításáról szóló” vezérigazgatói utasításban foglalt szabályok által biztosított.

Az fx swap ügyletek jellegéből – miszerint spot értéknapon történő deviza csere, forward értéknapon történő visszacsere a szerződéskötéskor meghatározott kamategyenleg megfizetése mellett – adódóan, valamint a középtávú lejárat miatt a tényleges kitettség a szerződéskötéskori érték töredéke.

Rossz irányú kockázatok árfolyam- és kamatláb kockázatok miatt keletkezhetnek. Az Eximbank Zrt mindkét kockázatot havonta elemzi, az 1. pillérben a devizaárfolyam-kockázatok tőkekövetelményeit kalkulálja.

A hitelkockázat-mérséklés hatásának számítását az Eximbank a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszerével számítja. A szabályozói tőkekövetelmény meghatározása során a Bank az előre rendelkezésre bocsátott fedezetek közül a készpénz óvadék formájában fennálló biztosítékokat és az ingatlanon alapított zálogjogot, míg az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek közül a garanciát és a kezességet ismeri el a hitelezési kockázat mérséklő eszközként.

A hitelezési kockázat-mérséklés során a nem piacképes MEHIB biztosítás, valamint a költségvetési kezesség képez hitelezési koncentrációs kockázatot, melyek együtt a Magyar Állammal szembeni kockázatvállalásokat testesítenek meg.

A garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriáit a 12. számú melléklet tartalmazza.

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információkat, és a Banknak az egyes kitétségi osztályokra vonatkozó, elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által - a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított - fedezett, teljes kitétség értéket a 12. számú melléklet tartalmazza.

8.1.2. A piaci kockázatok

A Bank kereskedési könyvet nem vezet. Kereskedési könyvben nem szereplő részvényei – jellemzően a tevékenység végzéséhez kapcsolódó tevékenységű cégekben szerzett részesedés – a teljes mérleg-főösszeg elenyésző, 0,1 ezreléket el nem érő részét teszik ki, így kockázati szempontból elhanyagolható a hatásuk. Az Eximbank 2010-ben egy külföldi bankkal szemben fennálló követelésének átstrukturálása során jutott kamatozó, speciális és részesedést megtestesítő értékpapírokhoz, melyeket a banki könyvben, mint forgatási célú értékpapírokat tart nyilván. Az átstrukturált ügyletből származó értékpapírokra 50 illetve 100% értékvesztés lett elszámolva, könyv szerinti értékük 34 millió forint.

A piaci kockázatok közül csak a banki könyv devizaárfolyam kockázata minősül relevánsnak. A Bank a Felügyelet elvárásaihoz igazodva a 244/2000. (XII.24.) Korm. rendelet előírásain (ha a Bank nyitott devizapozíciója meghaladja a túllépések levonása előtti szavatoló tőke 2%-át, akkor a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye a nyitott devizapozíció 8%-a) túlmenően ún. belső modell alapján is számolja a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét. A Felügyelet által kialakított modell ún. variancia-kovariancia modell, amely a hozamok normális eloszlását feltételezi, 0 várható értékkel (drifttel), 10 napos tartási periódussal és 99 %-os megbízhatósági szintű egyoldali konfidencia intervallummal. Így a tőkekövetelmény a deviza pozíciók által alkotott portfólió 1 napos szórásának 2,326-tal, $\sqrt{10}$ -zel, majd 3-mal megszorított értéke. (Az összesített nyitott devizapozíció az összesített nettó hosszú és az összesített nettó rövid pozíciók közül a nagyobb). A szabályozói tőkekövetelmény és a gazdasági tőkeigény számítás során egyaránt először a Kormányrendelet szerint határozza meg a tőkeszükségletet és ha így adódik tőkeszükséglet, a Felügyelet által preferált szerint a Bank többlet tőkét allokal a 2. pillér alatt.

8.1.3. A működési kockázatok

A működési kockázatok tőkekövetelményét az Eximbank az alapmutató módszer alapján határozza meg. A Bank működési kockázati tőkekövetelménye 2013. december 31-re vonatkozóan 781 millió forint.

8.2. Az 1. pillérben nem teljesen fedett kockázatok

Az 1. pillérben nem teljesen fedett kockázatok között csak a reziduális kockázatokat értékeljük relevánsnak. A reziduális kockázatok mérséklésére a Bank fedezetértékelési szabályzata tartalmaz irányelveket és részletes szabályokat. A hivatkozott szabályzatban foglalt eljárások a Bank megítélése szerint kellően prudens szemléletűek, emiatt a reziduális kockázatokra a Bank többlet tőkét nem allokál tőkét.

8.3. A 2. pillér kockázatai

Az Eximbank a 2. pillér minden kockázati típusát relevánsnak tekinti, melyek szabályozottságát és kockázati szintjét együttesen figyelembe véve határoz meg tőkekövetelményt, az alábbiak szerint:

8.3.1. Koncentrációs kockázat

A koncentrációs kockázatokat a Bank három dimenzióban vizsgálja:

- egyedi koncentráció (ügyfél/ügyfélcsoport),
- iparági koncentráció (ágazat),
- ügylet/termék koncentráció.

A koncentráció mérésére a Lorenz görbe alakjából kiinduló, a szakirodalomban Gini-index néven ismert számítási metodikát alkalmazzuk. Számottevő koncentráltóság 0,5 alatti érték esetén áll be, így tőkeallokációra is akkor kell sort keríteni. A koncentrációs küszöb átlépése esetén a Gini index felhasználására épülő tőkefüggvényt alkalmaz a Bank a tőkekövetelmény meghatározására.

8.3.2. Országkockázat

Az országkockázat tőkekövetelményének meghatározására az ICAAP útmutatóban foglalt metodikát alkalmazza a Bank.

8.3.3. Kamatkockázat

A banki könyv kamatkockázati tőkekövetelményének meghatározása a 8.2.2. pontban bemutatott duration gap alapú stressz teszt módszerrel történik.

A kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulását devizanemek szerinti bontásban a 13. számú melléklet tartalmazza.

8.3.4. Likviditási kockázat

Az Eximbank a jelenlegi nemzetközi és hazai hitelintézeti gyakorlathoz igazodva a likviditási kockázatra nem határoz meg tőkeszükségletet, a likviditási kockázatot a kockázat mérésével, limitek felállításával és betartásával továbbá a likviditást érintő belső szabályok és ellenőrzési eljárások rendszerével kezeli.

8.3.5. Egyéb lényeges kockázatok

Az Eximbank az egyéb lényeges kockázatok között az elszámolási, a stratégiai, a reputációs, a meg nem felelési valamint az intézményen kívül álló kockázatokat tekinti relevánsnak, mindazonáltal az 5.2.4. és az 5.2.5 pontban kifejtett indokok alapján nem értékeli ezen kockázati típusok kockázati szintjét magasnak, ezért nem tartja szükségesnek többlettőke meghatározását ezen kockázatok vonatkozásában.

8.4. Az Eximbank számára nem releváns kockázatok:

A Bank számára:

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményének alulbecslése
- a működési kockázatok tőkekövetelményének alulbecslése
- a modellkockázat (hitelkockázat és működési kockázat tekintetében)
- valamint az értékpapírosítási kockázat irrelevánsnak tekinthető.

Az első három kockázati csoport esetében az 1 pillér alatti kockázatok tőkekövetelményének meghatározására a sztenderd módszert és az alapmutató módszert használja a Bank, amely kellően alapos szakmai előkészítés eredménye, Értékpapírosítási műveleteket pedig a Bank nem végez.

9. Tőkeallokáció, tőketervezés

Az Eximbank a tőkével való hatékony gazdálkodás érdekében tőkeallokációs modellt működtet. Ez a Bank tevékenysége során a jelenben felmerült kockázatok által megkövetelt tőke felmérését és a rendelkezésre álló tőke jövőbeni kockázatok közti felosztását jelenti. A tőkeallokáció kiterjed a CRD szerinti első és második pillér alá tartozó összes kockázatra.

9.1. A tőkeallokációs modell

A tőkeallokációs modell a Bank sajátosságaira – a korlátozott számú üzletágra és az ehhez igazodó banki szervezetre - tekintettel kockázat típus szerinti allokációt végez, az egyes kockázattípusok tőkeszükségletének üzletághoz rendelése a modellben csak másodlagos szerepet kap.

A tőkeallokációs modell két fő részből áll:

1. tényleges tőkeszükséglet meghatározása tárgyidőszakra,
2. tőkeallokáció tőkelimitek meghatározásával és felülvizsgálatával a jövőbeni kockázatokra,

Az allokációs modellben minden kockázatra meg kell határozni az első és második pillér szerinti tényleges tőkeszükségletet, limiteket kell felállítani a szavatoló tőke százalékában és vizsgálni kell a limitek kihasználtságát.

9.2. Tényleges tőkeszükséglet meghatározása

A Bank a figyelembe vehető tőke meghatározásánál mind az első, mind a második pillér esetében a Hpt. és az Etv. szabályai szerint meghatározott szavatoló tőkéből indul ki, nem alkalmaz ettől eltérő tartalmú saját (belső használatú) tőkedefiníciót.

A tőkemegfelelés alapját jelentő tőkét a szavatoló tőke és a túllépések miatti levonások összegének különbségeként havonta határozza meg a Bank. A Bank szavatoló tőkéjével kapcsolatos információkat a 14. számú melléklet tartalmazza.

Az első pillérbe tartozó kockázatok esetében - a Bank által választott módszerekhez - a hatályos jogszabályok konkrét metodikákat rendelnek a kockázatok felmérésére és a tőkeszükséglet meghatározására. Az első pillérbe tartozó, a Bank tevékenységében felmerülő egyes kockázatok tőkekövetelményének meghatározása az integrált informatikai rendszeren belül, a belső szabályok szerint történik.

Az első pillér kockázatainak fenti szabályok szerint meghatározott összege adja a szabályozói tőkekövetelmény összegét.

A második pillérben az ICAAP-ben meghatározottak szerint az első pillér kockázatait felül kell vizsgálni. Megfelelő kockázat-érzékeny módszerek, belső modellek hiányában a Bank alapvetően elfogadja az első pillérben meghatározott tőkeigény megfeleléseit, amit a hitelezési kockázat stressz tesztjének eredményével, illetve a szoros szervezeti/intézményirányítási együttműködést folytató intézménypáros (Eximbank-

MEHIB) együttműködéséből adódó többletkockázatokra tekintettel a működési kockázat tőkekövetelményének kiegészítésével módosít. A második pillérbe tartozó kockázatok esetében – jogszabályokban rögzített előírások hiányában - a Bank által kidolgozott, a Felügyelettel egyeztetett módszerek, metodikák alapján kerül sor a kockázatok felmérésére és a tőkeszükséglet meghatározására.

A második pillérben meghatározott tőkeszükséglet adja a belső vagy gazdasági tőkeszükségletet.

9.3. Tőkeallokáció, tőkelimitek felállítása, limitkihasználtság

A Bank Eszköz-Forrás Bizottsága a tényleges tőkeszükségletek ismeretében, a stratégiai-üzletpolitikai célok figyelembe vételével a Bank kockázati éhségének megfelelően a rendelkezésre álló allokálható tőke százalékában limiteket állapít meg az egyes kockázatokra.

A nem várt, nem tervezhető kockázatok fedezésére a tőkeallokáció során szükséges meghatározni a fel nem osztandó tőke összegét, amelynek mértékét szintén az Eszköz-Forrás Bizottság fogadja el. A fel nem osztandó tőke pufferként, tartalékként szolgál az időben viszonylag stabil rendelkezésre álló tőke és a dinamikusan változó tőkeigény között, ezzel biztosítva, hogy a tőke mindenkor meghaladja a tényleges tőkeszükségletet.

A limitekkel felosztható, allokálható tőke a szavatoló tőke és a jelentés elkészítéséig szerződés alatt álló ügyletek egyedileg meghatározott tőkeszükséglete valamint a fel nem osztandó tőke különbsége. Az egyes kockázatokra a százalékos limitek alapján allokált tőkeösszegek összege meg kell, egyezzen a felosztható (allokálható) tőke összegével.

A tőkeallokációs modell az egyes kockázatokra vonatkozó összecszerű tőkelimiteket a százalékos mértékek alapján forintban is meghatározza. Az így összecszerűen is meghatározott – és a rendelkezésre álló szavatoló tőke – alapján havonta változó abszolút tőkelimit összegeket a modell összeveti a tényhelyzettel és a tőkelimit kihasználtságát százalékos formában is bemutatja.

Az egyes kockázatokhoz tartozó tőkelimitek kihasználtságának nyomon követése érdekében a modell az Eszköz-Forrás Bizottság által elfogadott figyelmeztető mértéket elérő vagy meghaladó kihasználtság esetén figyelmeztető üzenetet generál, amely alapján a döntéshozó fórum a tőkelimit(ek) felülvizsgálatról vagy egyéb beavatkozásról dönthet.

9.4. A tőkekorlát betartásának biztosítása az üzleti tevékenységben

9.4.1. Tőketervezés

A Bank a rendelkezésre álló tőke hatékony felhasználását és az üzleti igényekhez igazodó tőkeszükséglet összehangolását a tőketervezésben valósítja meg. A mindenkori

középtávú stratégia és az éves üzleti terv tartalmazza a tőkestratégiával összhangban álló tőketervet. A rendelkezésre álló tőke meghatározásakor figyelembe kell venni a tőketervezés eredményeként meghatározott tőkét is.

9.4.2. Üzleti döntések előtti kockázatfelmérés

A rendelkezésre álló tőkéhez igazodó kockázatvállalások az egyedi kockázatvállalások és egyéb kockázatvállalás-változással járó döntések tőkeigényének üzleti döntés előtti meghatározásával biztosíthatók. Bankon belül meghatározásra került a nagy ügylet összeghatára, amely összeg feletti kockázatvállalási döntés meghozatala előtt a Bank megvizsgálja az ügylet megvalósulása esetén fellépő többlet tőkeigényt.

Az így meghatározott egyedi többlet tőkekövetelményt a legutolsó időszakra meghatározott tényleges összbanki tőkeigénnyel és az érintett kockázatokra vonatkozó tőkelimitekkal kell összevetni, megvizsgálva mind az össztőkeigényre gyakorolt hatást, mind az egyes kockázatokra vonatkozó tőkelimitek várható kihasználtságát.

Amennyiben a pozitív üzleti döntés esetén valamely tőkelimit kihasználtsága eléri vagy meghaladja a figyelmeztető szintet, és/vagy a tőkelimit kihasználtsága eléri vagy meghaladná a 100 %-ot, akkor erre az esetre követendő eljárással rendelkezik a Bank.

10. Kockázatkezelési eljárások korszerűsítése

A Bank a vonatkozó törvényi és Felügyeleti előírásoknak megfelelően folyamatosan aktualizálja szabályzatait, emellett a bank tevékenységében illetve az üzleti környezetében bekövetkezett változások, valamint a banki gyakorlatban alkalmazott eljárások fejlődése hívja életre a kockázatkezelési eljárások korszerűsítését, mely az Eximbankban az alábbi három fő vonal mentén értelmezhető:

1. Proaktivitás:

- A kockázatkezelési rendszerek proaktív fejlesztése egyrészt a termékfejlesztéshez köthető, mely során a prudens működés szempontjai alapján kerülnek kialakításra az új termékekhez köthető kockázatkezelési eljárások.
- Amennyiben a kockázati profil vagy a termékstruktúra változása következtében valamely kockázati típus kockázati szintje megnövekszik, az beavatkozást hív életre a kockázatkezelési folyamatokat illetően.

2. Folyamatba épített korrekció

- Folyamatba építetten valósul meg a kockázatkezelési eljárások fejlesztése a szabályzatok felülvizsgálati kötelezettségei teljesítésekor.
- A Bank negyedévente áttekinti portfóliója összetételének alakulását, kockázati szempontú változását. A minősítések alkalmával áttekintésre kerül a termékszerkezet változása, az állományok alakulása, a minősítési kategóriák szerinti változások, illetve azon ügyletek melyek esetében változott a kockázati megítélés.

3. Jogszabálykövetés

A kockázatkezelési eljárások fejlesztésének harmadik típusához tartoznak

- a jogszabálykövetésből,

- a Felügyeleti ajánlásokból, irányelvekből, illetve
- a tulajdonosi előírásokból
eredő módosítások, újítások.

10.1. A 2013-ban megvalósult és a folyamatban levő fejlesztések

2013-ban megindult, és várhatóan 2014 első felében be is fejeződik az országkockázati minősítési rendszer teljes revíziója, melynek lényege, – az integrált banki és biztosítói minősítési rendszeren túl – hogy a korábbi, alapvetően külső kockázati értékelésekre épülő rendszert egy közvetlen, belső adatértékelésen nyugvó módszertan váltsa fel.

A Bank stratégiájában megfogalmazott jelentős aktivitás bővülés többek között az export támogatásának minél szélesebb körű eszközrendszerrel való kiszolgálása révén valósul meg. Ennek érdekében intenzív termékfejlesztési tevékenység vette kezdetét 2013-ban, ami több esetben – a korábban megszokott egyedi nagy ügyletektől eltérően – kis ügyletméretű, nagy elemszámú, sztandardizált termékstruktúra bevezetése felé irányuló elmozdulást jelent. Ennek megfelelően a kockázatkezelés kisebb méretű ügyfelekre optimalizált, nagy ügyletszámot kiszolgáló vállalati értékelési rendszer (scoring rendszer) kidolgozását tűzte ki célul maga elé 2014. évi kezdettel.

A Kockázatkezelés az új scoring rendszer kiépítése mellett a meglévő kockázatkezelési rendszerek számos elemét kívánja felülvizsgálni a jövőben, melynek egyik lépése a magasabb éves árbevételi kategóriába eső cégek értékelésére használt PD modell paramétereinek felülvizsgálata.

A PD modell felülvizsgálata mellett a hazai vállalatok értékelésének informatikai támogatását ellátó mérlegelemző és adósminősítési rendszer további fejlesztése várható 2014 első felében, melynek alapvető célja a munkafolyamat egyszerűsítése, gördülékenyebbé tétele.

11. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A Számviteli törvény (2000. évi C. törvény 27.§(1)) szerint a befektetett pénzügyi eszközök között kell kimutatni azokat a részesedéseket, amelyeket azzal a céllal tartanak, hogy ebből tartós jövedelemre vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjenek el, míg a kereskedési könyvben szereplő részesedésekkel a vételi és eladási ár különbözete révén a rövid távú árfolyamnyereség elérése a cél.

Az Eximbank Befektetési Szabályzata szerint a tartós részesedések alábbiak szerint bonthatók le:

1. részesedések olyan gazdasági társaságokban, amelyek az Eximbank tevékenységéhez, illetve alapfeladatainak ellátásához szorosan kapcsolódnak;
2. a Bank tulajdonosi részvételével működő kockázati tőkealapokban – befektetési, tőkealap jegyek formájában – szerzett részesedések;

3. egy esetleges adóssal szembeni követelések megtérülési esélyeinek javítása érdekében tett, hitel-tőke konverziós befektetések;
4. egyéb befektetések.

I. Számviteli és értékelési módszerek:

A Bank számviteli politikája szerint a gazdasági társaságban a tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a következőképpen alakulhat:

A Bank a befektetéseket valós értéken mutatja ki. A befektetések valós értéke fő szabály szerint megegyezik a nettó eszközértékkel. A befektetés valós értéke a nettó eszközértéktől eltérő érték, amennyiben a befektetések vonatkozásában készített értékelés jelentősen eltér a nettó eszközértéktől.

Amennyiben a befektetések negyedéves minősítése alapján értékvesztés elszámolása szükséges, a befektetések valós értéke a magyar számviteli szabályok alapján meghatározott érték: a befektetések bekerülési értéke csökkentve az értékvesztéssel, növelve a visszaírt értékvesztés összegével.

Vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért (tőkejegyekért) fizetett ellenérték (vételár) kerül kimutatásra. Alapítás, tőkeemelés esetén – a jegyzési/kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értékével együtt – a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összeg kerül kimutatásra.

Értékelést befolyásoló főbb tényezők:

A Bank befektetési portfóliójában szereplő részvények és üzletrészek, illetve az általa befektetett kockázati tőkealapokban szerzett kockázati-tőkejegyek minősítését a hatályos Befektetési szabályzat értékelési előírásai alapján kell elvégezni és a minősítéstől függően értékvesztést elszámolni. A minősítés során elsősorban a befektetésből várható veszteség valószínűségét és nagyságát kell meghatározni.

A részesedések 2013. december 31-i bekerülési és könyv szerinti értékeit az alábbi táblázatok mutatják:

	millió forint	
	Bekerülési érték	Könyv szerinti érték
Forgatási célú részesedések	-	-
Tartós részesedések	12.63	12.61
Összesen	12.634	12.384

Értékpapírok értékesítéséből származó eredmény (2013. december 31-én):

Értékesített befektetések	Dátum	Eredmény
-	-	-

A Bank felmentést kapott a kereskedési könyv vezetésének kötelezettsége alól, emellett nem végez sem kereskedési, sem spekulációs tevékenységet, így kereskedési pozíciói sem számottevőek. Ennek megfelelően a kamatkockázat kezelés során nem tesz különbséget

kereskedési, és nem kereskedési könyvi pozíciók között. A Bank a piaci kamatlábak megváltozásának hatását az üzleti érték változása, valamint a kamatjövedelem változása szempontjából is vizsgálja (lásd 7.2.2. pont, ill. 13. sz. melléklet).

12. Javadalmazási politika

A Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. tv. 1. § (7) bekezdése értelmében az Eximbank tekintetében a Hpt. 69/B-69/E. §-ában foglaltakat, azaz a Javadalmazási politikára vonatkozó előírásokat nem kell alkalmazni. A Munka Törvénykönyve előírása alapján vezető állású munkavállaló számára teljesítménykövetelményt, valamint az ahhoz kapcsolódó teljesítménybért vagy egyéb juttatást a tulajdonosi jogokat gyakorló állapíthat meg. Ennek megfelelően a vezető állású munkavállalók (és a vezető tisztségviselők) javadalmazását a tulajdonos által jóváhagyott, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 5. § (3) bekezdése szerinti személyekre vonatkozó javadalmazási rendszerről és egyéb szabályokról szóló Javadalmazási szabályzat határozza meg. A szabályzat a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvény mellett figyelembe veszi az állam, illetőleg a központi és a társadalombiztosítási költségvetési szervek többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezetek vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsági tagjai és más vezető állású munkavállalói javadalmazásának elveiről szóló Kormányhatározat vezetőik javadalmazására vonatkozó előírásait is. Az egyéb munkavállalók teljesítményjavadalmazását a Juttatási szabályzat határozza meg.

Budapest, 2014. június

**A Bank kitétségi osztályaira vonatkozóan a kockázati kategóriák tőkekövetelménye
2013. december 31.**

adatok millió forintban

Megnevezés	Összeg
SA módszer tőkekövetelménye összesen	25,964
Központi kormányok és központi bankok	163
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	15
Közszektorbeli intézmények	60
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hítelinstitúciók és befektetési vállalkozások	21,054
Vállalkozások	3,962
ebből: rövid lejáratú követelések	0
Lakosság	0
Ingatlannal fedezett követelések	126
Késedelmes tételek	150
Fedezett kötvények	0
Kollektív befektetési értékpapírok	60
Egyéb tételek	374

**A kitettség értékek hitelezési kockázat mérséklés figyelembevétele előtti összege
2013. december 31.**

adatok millió forintban

Megnevezés	Bruttó állomány	Értékvesztés / céltartalék	Nettó állomány
Kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtt, összesen	597,180	-6,002	591,178
Központi kormányok és központi bankok	20,643	-2	20,641
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	5,537		5,537
Közszektorbeli intézmények	9,380		9,380
Multilaterális fejlesztési bankok			
Nemzetközi szervezetek			
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	432,716	-180	432,536
Vállalkozások	105,570	-1,228	104,342
ebből: rövid lejáratú követelések			
Lakosság	2		2
Ingatlannal fedezett követelések	8,605	-318	8,287
Késedelmes tételek	5,913	-3,907	2,006
Fedezett kötvények			
Kollektív befektetési értékpapírok	500		500
Egyéb tételek	8,314	-367	7,947

A kitettségek földrajzi megoszlása 2013. december 31-én

adatok millió forintban

Ország	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzat	Közszektorbeli intézmény	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozás	Lakosság	Ingatlanl fedezett	Késedelmes tételek	Befektetés	Egyéb tételek	Összesen
Amerikai Egyesült Államok	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	10
Ausztria	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	27
Belgium	0	0	0	91	0	0	0	0	0	0	91
Bosznia-Hercegovina	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Bulgária	0	0	0	1,663	0	0	0	0	0	0	1,663
Dél-Afrikai Köztársaság	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	66
Egyesült Királyság	0	0	0	5,934	0	0	0	0	0	0	5,934
Egyiptom	0	0	0	0	1,345	0	0	0	0	0	1,345
Franciaország	0	0	0	223	0	0	0	0	0	0	223
Horvátország	0	0	0	238	0	0	0	0	0	0	238
Kazahsztán	0	0	0	33	0	0	0	0	0	0	33
Kína	0	0	0	26,837	0	0	0	112	0	0	26,949
Laosz	1,855	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,855
Magyarország	51,296	0	0	297,106	42,939	7	3,166	1,616	500	7,947	404,577
Montenegró	7	0	309	119	0	0	0	0	0	0	435
Németország	0	0	0	323	0	0	0	0	0	0	323
Oroszország	176	373	62	1,245	782	0	0	47	0	0	2,683
Románia	0	0	0	772	0	0	0	92	0	0	864
Sri Lanka	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Szerbia	0	0	0	356	37	0	0	0	0	0	393
Szlovákia	0	0	0	416	742	0	0	0	0	0	1,158
Tadzsikisztán	0	0	0	8	53	0	0	0	0	0	61
Törökország	0	0	817	15	4,898	0	0	0	0	0	5,731
Ukrajna	0	0	0	78	4	0	0	0	0	0	83
Összesen	53,338	373	1,193	335,493	50,867	7	3,166	1,867	500	7,947	454,750

**A kitettségek gazdasági ágazat szerinti megoszlása kitettségi osztályonként
2013. december 31.**

adatok millió forintban

Ágazat	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzat	Közzszektorbeli intézmény	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozás	Lakosság	Ingatlanl fedezett	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Összesen
Mezőgazd, erdő, halászat	0	0	0	0	517	0	0	0	0	0	517
Bányászat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feldolgozóipar	2,685	0	0	26,837	35,534	0	2,399	732	0	0	68,186
Villamosenergia, gáz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Építőipar	811	0	0	0	2,158	0	67	312	0	0	3,348
Kereskedelem	365	0	0	0	1,095	0	39	0	0	0	1,499
Szállítás	0	0	0	0	311	0	47	0	0	0	358
Vendéglátás	0	0	0	0	2,692	0	530	0	0	0	3,222
Információ, kommunikáció	227	0	0	0	0	0	0	0	0	0	227
Pénzügy, bizt.	30	0	0	297,456	0	0	0	0	0	0	297,485
Ingatlanügylek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szakmai, tud.tev.	276	0	0	0	577	0	0	0	0	0	853
Adminisztratív tev.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oktatás, művészet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Humán tev.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb	48,945	373	1,193	11,200	7,982	7	85	822	500	7,947	79,053
Összesen	53,338	373	1,193	335,493	50,867	7	3,166	1,867	500	7,947	454,750

A kitettségek hátralevő futamidő szerinti megoszlása 2013. december 31-én

adatok millió forintban

Idősáv	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzat	Közszektorbeli intézmény	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozás	Lakosság	Ingatlannal fedezett	Késedelmes tételek	Befektetés	Egyéb tételek	Összesen
Lejárt	5,177	26	0	0	0	0	0	1,088	0	0	6,291
0-90 nap	1,054	203	110	81,556	6,028	0	697	0	0	7,947	97,595
90 nap - 1 év	4,178	114	211	15,060	5,615	0	931	121	0	0	26,229
1-2 év közötti	3,693	30	829	19,617	2,953	7	4	80	0	0	27,213
2-5 év közötti	21,806	0	39	198,989	30,259	0	1,513	578	0	0	253,183
5 éven túli	17,430	0	4	20,271	6,012	0	22	0	500	0	44,239
Összesen	53,338	373	1,193	335,493	50,867	7	3,166	1,867	500	7,947	454,750

Késedelmes tételek gazdasági ágazat szerinti megoszlása, 2013.12.31-én

Ágazat	Teljes kitettség, M Ft	Késedelmes kitettség, M Ft	Megoszlás%,	Arány, %
Mezőgazd, erdő, halászat	517	0	0%	0%
Bányászat	0	0	0%	0%
Feldolgozóipar	68,186	732	39%	1%
Villamosenergia, gáz	0	0	0%	0%
Építőipar	3,348	312	17%	9%
Kereskedelem	1,499	0	0%	0%
Szállítás	358	0	0%	0%
Vendéglátás	3,222	0	0%	0%
Információ, kommunikáció	227	0	0%	0%
Pénzügy, bizt.	297,485	0	0%	0%
Ingatlanügyek	0	0	0%	0%
Szakmai, tud.tev.	853	0	0%	0%
Adminisztratív tev.	0	0	0%	0%
Oktatás, művészet	0	0	0%	0%
Humán tev.	0	0	0%	0%
Egyéb, nem besorolt	79,053	822	44%	1%
Összesen:	454,750	1,867	100%	0%

Hitelminőség-romlást elszenvedett tételek gazdasági ágazat szerinti megoszlása 2013.12.31-én

Ágazat	Teljes kitettség, M Ft	Minőség-romlást szenvedett kitettség, M Ft	Megoszlás, %	Arány, %
Mezőgazd, erdő, halászat	517	0	0%	0%
Bányászat	0	0	0%	0%
Feldolgozóipar	68,186	4,906	71%	7%
Villamosenergia, gáz	0	0	0%	0%
Építőipar	3,348	0	0%	0%
Kereskedelem	1,499	0	0%	0%
Szállítás	358	0	0%	0%
Vendéglátás	3,222	0	0%	0%
Információ, kommunikáció	227	0	0%	0%
Pénzügy, bizt.	297,485	0	0%	0%
Ingatlanügyek	0	0	0%	0%
Szakmai, tud.tev.	853	0	0%	0%
Adminisztratív tev.	0	0	0%	0%
Oktatás, művészet	0	0	0%	0%
Humán tev.	0	0	0%	0%
Egyéb, nem besorolt	79,053	1,977	29%	3%
Összesen:	454,750	6,883	100%	2%

A hitelminőség romlást szenvedett kitétségekre elszámolt és visszaírt értékvesztés ill. a képzett és felszabadított céltartalék ágazati megoszlása

adatok millió forintban

Ágazat	Elszámolt értékvesztés ill. megképzett céltartalék 2012.12.31-én	Elszámolás ill. képzés	Visszaírás ill. felszabadítás	átértékelési különbözlet	Elszámolt értékvesztés ill. megképzett céltartalék 2013.12.31-én
Mezőgazd, erdő, halászat	0	0	0	0	0
Bányászat	0	0	0	0	0
Feldolgozóipar	308	472	0	5	785
Villamosenergia, gáz	0	0	0	0	0
Építőipar	0	0	0	0	0
Kereskedelem	0	0	0	0	0
Szállítás	0	0	0	0	0
Vendéglátás	0	0	0	0	0
Információ, kommunikáció	0	0	0	0	0
Pénzügy, bizt.	0	0	0	0	0
Ingatlanügyek	0	0	0	0	0
Szakmai, tud.tev.	0	0	0	0	0
Adminisztratív tev.	0	0	0	0	0
Oktatás, művészet	0	0	0	0	0
Humán tev.	0	0	0	0	0
Egyéb, nem besorolt	154	219	0	3	375
Összesen:	462	690	0	8	1,160

Késedelmes kitettségek megoszlása országonként, 2013.12.31

Ország	M Ft	Megoszlás, %
Magyarország	1,045	56%
Románia	92	5%
Kína	112	6%
Oroszország	618	33%
Összesen:	1,867	100%

Hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek megoszlása országonként, 2013.12.31

Ország	M Ft	Megoszlás, %
Magyarország	4,906	71%
Egyiptom	1,345	20%
Szerbia	42	1%
Tadzsikisztán	591	9%
Törökország	0	0%
Összesen:	6,883	100%

**Az elszámolt értékvesztésekre és képzett céltartalékokra vonatkozó információk a
hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek esetében***

adatok millió forintban

Nyitó egyenlegek (2012. december 31.)	462
Értékvesztés elszámolások és céltartalék képzések	690
Értékvesztés visszaírások, céltartalék felszabadítások/felhasználások	0
Átértékelési különbözet	8
Záró egyenlegek (2013. december 31.)	1,160

*Az értékvesztés elszámolást és visszaírást valamint a céltartalék képzést, felszabadítást/felhasználást megtestesítő tranzakciók mindegyike érinti az Eximbank eredménykimutatását.

**A kockázati súlyozáshoz, az egyes kitétségi osztályokhoz használt nemzetközi minősítések
2013. december 31.**

Ország	Moody's besorolás
Amerikai Egyesült Államok	Aaa
Ausztria	Aaa
Belgium	Aa3
Bosznia-Hercegovina	B3
Bulgária	Baa2
Dél-Afrikai Köztársaság	Baa1
Egyesült Királyság	Aa1
Egyiptom	Caa1
Franciaország	Aaa
Horvátország	Ba1
Kína	Aa3
Laosz	n.a.
Magyarország	Ba1
Montenegró	Ba3
Németország	Aaa
Oroszország	Baa1
Románia	Baa3
Sri Lanka	B1
Szerbia	B1
Szlovákia	A2
Tadzsikisztán	n.a.
Törökország	Baa3
Ukrajna	Caa1
Vietnámi Köztársaság	B2

11. sz. melléklet

A kitettségek hitelminősítési besorolás szerinti megoszlása 2013. december 31-én

adatok millió forintban

Hitelminőségi besorolás	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzat	Közszektorbeli intézmény	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozás	Lakosság	Ingatlan fedezett	Késedelmes tételek	Befektetés	Egyéb tételek	Összesen
1	0	0	0	33,446	0	0	0	112	0	0	33,557
2	0	0	0	416	742	0	0	0	0	0	1,158
3	176	373	879	3,727	5,746	0	0	139	0	0	11,039
4	51,303	0	309	297,462	42,939	7	3,166	1,616	500	7,947	405,250
5	5	0	4	356	37	0	0	0	0	0	403
6	0	0	0	78	1,349	0	0	0	0	0	1,427
Nem besorolt	1,855	0	0	8	53	0	0	0	0	0	1,916
Összesen	53,338	373	1,193	335,493	50,867	7	3,166	1,867	500	7,947	454,750

A kitettségek kockázati súlyok szerinti megoszlása 2013. december 31-én

adatok millió forintban

Kockázati súly	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzat	Közszektorbeli intézmény	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	Vállalkozás	Lakosság	Ingatlan fedezett	Késedelmes tételek	Befektetés	Egyéb tételek	Összesen
0%	51,211	0	0	-276	0	0	0	0	0	7,947	58,883
20%	0	0	0	90,323	0	0	0	0	0	0	90,323
35%	0	0	0	0	0	0	85	0	0	0	85
50%	176	373	879	416	0	0	3,081	0	0	0	4,924
75%	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
100%	1,951	0	314	244,951	50,863	0	0	1,844	0	0	299,923
150%	0	0	0	78	4	0	0	23	500	0	606
Összesen	53,338	373	1,193	335,493	50,867	7	3,166	1,867	500	7,947	454,750

**Garancianyújtók, kezességvállalók, óvadékot befogadó bankok biztosítéki értékei az összes kitétség százalékában hitelminősítési kategóriánként és kitétségi osztályonként
2013. december 31.**

	Kitétségi osztály	Hitelminősítési kategória						Összesen
		1	2	3	4	5	6	
Garancia	Központi kormány és központi bank	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Regionális kormány és helyi önkormányzat	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Közszektorbeli intézmény	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	1.31%	4.60%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	5.90%
	Összesen	1.31%	4.60%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	5.90%
Költségvetés készfizető kezesség	Központi kormány és központi bank	0.00%	0.00%	0.00%	11.25%	0.00%	0.00%	11.25%
	Regionális kormány és helyi önkormányzat	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Közszektorbeli intézmény	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Összesen	0.00%	0.00%	0.00%	11.25%	0.00%	0.00%	11.25%
Óvadék	Központi kormány és központi bank	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Regionális kormány és helyi önkormányzat	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Közszektorbeli intézmény	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	Hitelintézet és befektetési vállalkozás	0.00%	0.00%	0.00%	0.01%	0.00%	0.00%	0.01%
	Összesen	0.00%	0.00%	0.00%	0.01%	0.00%	0.00%	0.01%
	Mindösszesen	1.31%	4.60%	0.00%	11.26%	0.00%	0.00%	17.16%

A hirtelen és váratlan kamatláb változás hatásának mérésére szolgáló mutatók alakulása és azok szavatoló tőkére gyakorolt esetleges hatásának bemutatása

Az Eximbank a kamatlábak hirtelen nagymértékű megváltozásának a gazdasági tőkeértékre gyakorolt hatását duration gap módszerrel kalkulálta. A Bank a számításokhoz USD és EUR esetén a 6 havi LIBOR ráták, HUF esetén a 6 havi BUBOR ráták VaR értékét vette alapul. A kamatkockázati stressz teszt eljárás során a kamatlábak változékonyságát 1 éves tartási periódus mellett becsülte, de USD és EUR esetén minimum 200 bp-os, HUF esetén legalább 400 bp-os elmozdulást feltételezett (a vonatkozó Felügyeleti iránymutatásoknak megfelelően).

Kamatkockázati stressz tesztet a Bank negyedéves gyakorisággal végez, melyek eredménye az alábbi táblázatban foglaltaknak megfelelően alakult 2013-ban:

Az egyes devizák kamatláb változásainak becslésére alkalmazott VaR értékek (99%, 1 éves tartási periódus):

	2013.03.31	2013.06.30	2013.09.30	2013.12.31
EUR LIBOR 6 hó	7 bp	12 bp	12 bp	17 bp
USD LIBOR 6 hó	22 bp	20 bp	16 bp	13 bp
HUF BUBOR 6 hó	191 bp	166 bp	144 bp	75 bp

A gazdasági tőkeérték változás számításához használt kamatláb elmozdulási értékek:

	2013.03.31	2013.06.30	2013.09.30	2013.12.31
EUR LIBOR 6 hó	200 bp	200 bp	200 bp	200 bp
USD LIBOR 6 hó	200 bp	200 bp	200 bp	200 bp
HUF BUBOR 6 hó	400 bp	400 bp	400 bp	400 bp

A gazdasági tőkeérték változás (dEVE) mértéke a kamatlábak esetleges hirtelen megváltozásának eredményeképpen az alábbiak szerint alakult (az adott időszaki szavatoló tőke százalékában):

	2013.03.31	2013.06.30	2013.09.30	2013.12.31
dEVE / Szavatoló tőke	0,55%	0,06%	0,33%	0,48%

**Az Eximbank szavatoló tőkéjével kapcsolatos információk
2013. december 31.**

adatok millió forintban

Megnevezés	Összeg
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	47,780
ALAPVETŐ TŐKE	18,089
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMELK	10,500
Befizetett jegyzett tőke	10,100
a) Cégbíróságon bejegyzett tőke	10,100
Tőketartalék	400
a) Számviteli tőketartalék	400
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	7,787
Tartalékok	7,728
Általános tartalék	6,315
Eredménytartalék	1,413
a1) Számviteli eredménytartalék, ha pozitív	0
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi eredmény, ha pozitív	59
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitétség értékek összegének 1,25%-áig	0
Általános kockázati céltartalék	0
(-) Általános kockázati céltartalék adótartalma	0
Kockázattal súlyozott kitétség értékek összegének 1,25%-a	4,057
(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	-198
(-) Immateriális javak	-198
JÁRULÉKOS TŐKE	29,691
Járulékos kölcsöntőke	29,691
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0
A Hpt. 5. sz. melléklet 13 pont korl. figy.	0
A Hpt. 5. sz. melléklet 17 pont	0